

PERSONALIA

JUBILEA PRACOVNÍKŮ ÚSTAVU ARCHEOLOGIE A MUZEOLOGIE FF MU

V roce 2009 se dožila 80 let paní **Marta Venerová** (*24. října 1929), dlouholetá laborantka bývalé katedry prehistorie FF UJEP, dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU.

V roce 2009 se dožila 70 let **PhDr. Doubravka Ševčíková** (*15. října 1939), dlouholetá referentka vědeckovýzkumné činnosti a vedoucí knihovny bývalé katedry prehistorie (a muzeologie) FF UJEP (srov. E. Kazdová, *Pravěk* NŘ 9, 1999, 478–479).

V roce 2009 se dožila téhož jubilea **PhDr. Jana Bechyňová** (*7. října 1939), původně asistentka bývalé katedry prehistorie FF UJEP, později lektorka MZM v Brně.

V roce 2009 oslavil 60. narozeniny pan **Josef Špaček** (*1. října 1949), dokumentarista a fotograf, jehož činnost byla až do vzniku Technického střediska Filozofické fakulty v roce 1980 spojena s bývalou katedrou prehistorie FF UJEP. I po přechodu do Technického střediska se jubilant pravidelně podílí na dokumentaci archeologických výzkumů dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU. Osobnosti, úkolům a dílu pana Josefa Špačka věnuje redakce zvláštní příspěvek.

V roce 2009 se dožil 80 let **prof. PhDr. Josef Válka, CSc.** (*13. července 1929), významný moravský historik, dlouholetý spolupracovník členů bývalé katedry prehistorie FF UJEP a dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU a stálý konzultant terénních výzkumů tohoto pracoviště (srov. V. Podborský, *Pravěk* NŘ 4, 1994, 382–383; Z. Háza, *Vlastivědný věstník moravský* XLVI, 1994, 176–177; B. Chocholáč – L. Jan – T. Knoz (eds.), *Nový Mars Moravicus aneb Sborník příspěvků jež věnovali prof. Dr. Josefu Válkovi jeho žáci a přátelé k sedmdesátinám*, Brno 1999).

V roce 2009 si připomínáme nedožitě 80. narozeniny dlouholetého učitele bývalé katedry prehistorie FF UJEP a dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, po dvě funkční období vedoucího tohoto pracoviště, **prof. PhDr. Bořivoje Dostála, DrSc.** (16. srpna 1929 – 18. srpna 1994). Prof. Dostál patřil k předním evropským badatelům v oblasti slovanské archeologie, k výrazným osobnostem Filozofické fakulty MU a k úspěšným vysokoškolským pedagogům (srov. J. Vig-

nativá, SPFFBU E 34–35, 1989–1990, 7–17; V. Podborský (ed.), In memoriam Bořivoj Dostál. Sborník příspěvků ze vzpomínkového večera dne 24. 10. 1994; V. Podborský, SPFFBU E 40, 1995, 5–11; týž, Universitas 2009/3, 65–67).

16. listopadu 2009 zemřel dlouholetý pracovník bývalé katedry prehistorie FF UJEP, později vedoucí Technického střediska Filozofické fakulty UJEP a MU, **PhDr. Augustin Šik**. Této smutné skutečnosti věnujeme zvláštní vzpomínku.

V roce 2010 se dožívá životního jubilea dlouholetá pedagožka a vědecká pracovnice bývalé katedry prehistorie FF UJEP, dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, **doc. PhDr. Eliška Kazdová, CSc.** (*25. března 1950), již je věnováno toto a následující číslo *Studia archaeologica Brunensia*.

V roce 2010 se dožívá vzácného životního jubilea 90 let bývalý dlouholetý externí učitel katedry prehistorie FF UJEP **doc. PhDr. Karel Valoch, DrSc.** (*15. dubna 1920), prominentní badatel evropského formátu v oblasti pleistocénní archeologie (M. Oliva, *Časopis Moravského muzea v Brně – vědy společenské [ČMMB]* LXXXV, 2000, 226–229; Z. Nerudová, *Pravěk NŘ* 10, 2000, 500–501; P. Kostrhun, *Pravěk NŘ* 15, 2005, 504–507).

V roce 2010 se dožívá 60 let **prof. RNDr. Antonín Přichystal, DSc.** (*23. června 1950), geolog, významný představitel naší i evropské současné petroarcheologie, dlouholetý spolupracovník českých, moravských i slovenských archeologů a externí učitel Ústavu archeologie a muzeologie FF MU.

V roce 2010 by se dožil 100 let **Ing. arch. Vilém Hank** (26. října 1910 – 4. října 1993), významný muzejní architekt, etnolog a teoretik muzeologie, spoluzakladatel externí katedry muzeologie na MU v Brně (V. Podborský, *Pravěk NŘ* 3, 1993, 322–323; S. Brodesser, *ČMMB* LXXIX, 1994, 185–186; J. Sedlář, *Universitas* 1994/1, 54–56).

V roce 2010 by se dožil 100 let **prof. PhDr. Josef Poulík, DrSc.** (6. srpna 1910 – 28. února 1998), akademik, řádný profesor slovanské archeologie FF UJEP a MU, jeden z nejvýznamnějších evropských slavistů a nejpopulárnějších moravských archeologů druhé poloviny 20. století, organizátor československé archeologie, obratný manažer a diplomat. Z terénních výzkumů, které vedl, jsou nejvýznamnější odkryvy velkomoravského centra v Mikulčicích, staroslovanského mohylového pohřebiště pražského typu v Přítlukách, hrobek a mauzolea z doby stěhování národů na Žuráni u Podolí, staroslovanského pohřebiště „Na pískách“ u Dolních Věstonic, pravěkého a staroslovanského hradiska Staré Zámky u Líšně atd. (V. Podborský, *Pravěk NŘ* 5, 1995, 280–281; *Pravěk NŘ* 10, 2000, 3–8; *St. Pravěk NŘ* 8, 1998, 413–415; L. Galuška, *ČMMB* LXXXIII, 1998, 185–186; V. Podborský – J. Hanák (eds.), *Prof. PhDr. Josef Poulík, DrSc., rodák jiříkovický*. Sborník u příležitosti odhalení pamětní desky rodáku Josefu Poulíkovi, Jiříkovice 1999).

Nakonec ještě jedna smutná událost: 24. ledna 2010 zemřel po delší nemoci **doc. RNDr. Zdeněk Weber, CSc.**, člen pracovního týmu archeologického výzkumu našeho ústavu v Těšeticích-Kyjovicích, bývalý externí učitel katedry prehistorie FF UJEP v Brně a dlouholetý spolupracovník moravských archeologů.

Zdeněk Weber byl manželem paní docentky Elišky Kazdové; smutným řízením osudu připadlo jeho úmrtí k datu blížících se šedesátin jeho ženy. Úmrtí docenta Webera věnuje redakce samostatnou vzpomínku.

Vladimír Podborský

ŠEDESÁTINY JOSEFA ŠPAČKA

1. října 2009 vstoupil do klubu šedesátníků zasloužilý dokumentarista univerzitního dění a událostí na Filozofické fakultě MU, zejména však archeologických výzkumů bývalé katedry prehistorie a dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, Josef Špaček. Postihnout všestrannou jubilentovu činnost na naší univerzitě není jednoduché, neboť je velmi rozmanitá a on sám si ji jen těžko vybavuje, přesněji, nerad o ní mluví, natož píše...

Josef Špaček se narodil 1. října 1949 v Kloboukách na Slovácku a svému rázovitému rodišti zůstal dodnes věrný. Po základním školním vzdělání absolvoval učiliště města Brna jako fotograf. Pracoval ve fotoateliéru města Klobouk u Brna, potom jako řidič nakladače při

práškování polí letadlem, jako řidič v Agrocentru Hustopeče, až konečně roku 1977 nastoupil jako fotograf na bývalou katedru prehistorie FF UJEP. Začal spolupracovat na fotodokumentaci archeologických výzkumů na Pohansku u Břeclavi, v Těšeticích-Kyjovicích, Hluku-Dolním Němčí aj. Prosté fotografie a diapozitivy začal záhy doplňovat 8mm filmy, poté videozáznamy a nakonec nejnovějšími digitálními fototechnikami. Jeho fotografie jsou součástí dlouhé řady monografií a studií členů ÚAM. Navíc se iniciativně pustil do výroby didaktických video pořadů z oboru archeologie: spolu s členy dnešního ÚAM vyrobil videokazety o Býčí skále u Adamova, o velkomoravském šperku, o neolitických „venuších“, o historii výzkumů Pohanska u Břeclavi, Těšetic-Kyjovic aj.

Jubilentova činnost ovšem nikdy nebyla omezena jen na archeologii. Pravidelně dokumentoval a dokumentuje průběh Letní školy slovanských studií na Filozofické fakultě, natáčí přednášky pro různé obory, vyrobil stovky diapozitivů a jiných učebních pomůcek pro učitele zejména klasické archeologie, etnologie, dějin umění, historie, archivnictví atd. Za zvláštní zmínku stojí akce „Info“, v jejímž rámci vyrobil ve spolupráci se členy Ústavu pomocných věd historických